

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AWARE

**Szkolenie inspektorów
rolnictwa ekologicznego
w zakresie dobrostanu zwierząt**

IO3 – WP 4

Zarys podstawy programowej
i metodyki szkoleń

Listopad 2017

Autor: Frigga Wirths

**Przekład: Urszula Sołtysiak
Współpraca: Waldemar Fortuna**

We współpracy z:

Projekt dofinansowany ze środków Komisji Europejskiej.

Publikacja odzwierciedla stanowisko autorów.

Komisja UE nie ponosi odpowiedzialności za zaprezentowane treści.

Except where otherwise noted, this work is licensed under
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/>

Spis treści

Wykaz stosowanych skrótów	3
1. Spis treści	4
2. Metodyka łączona – podejście <i>blended learning</i>	6
3. Moduł e-learningowy	4
3.1 Wymagania podstawowe	5
3.2 E-moduł 1: Oczekiwania społeczne i ramy prawne	6
3.3 E-moduł 2: Ochrona zwierząt i kryteria oceny dobrostanu	6
3.4 E-moduł 3: Prawodawstwo dotyczące dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym	9
3.5 E-moduł 4: Kryteria AWARE dotyczące kontroli dobrostanu zwierząt	9
3.6 E-moduł 5: Kontrola dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym	11
4. Szkolenia praktyczne w budynkach inwentarskich – wprowadzenie do kontroli dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym	12
4.1 Wymagania podstawowe	12
4.2 Moduł 6: Motywowanie do kontroli wskaźników bezpośrednich dobrostanu	14
4.3 Moduł 7: Duże przeżuwacze	15
4.4 Moduł 8: Małe przeżuwacze	16
4.5 Moduł 9: Trzoda chlewna	18
4.6 Moduł 10: Kury nioski	19
4.7 Moduł 11: Drób mięsny	20
4.8 Moduł 12: Otwarte forum dyskusyjne	22
4.9 Egzamin końcowy	23
E-learning Moduł 1	23
E-learning Moduł 2	27
E-learning Moduł 3	29
E-learning Moduł 4	31
E-learning Moduł 5	32
Moduł 6: Szkolenie stacjonarne – wprowadzenie	35
Moduł 7: Szkolenie stacjonarne – duże przeżuwacze	37
Moduł 8: Szkolenie stacjonarne – małe przeżuwacze	39
Moduł 9: Szkolenie stacjonarne – trzoda chlewna	41
Moduł 10: Szkolenie stacjonarne – kury nioski	43
Moduł 11: Szkolenie stacjonarne – drób przeznaczony do tuczu	45
Moduł 12: Kontrola dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym – forum dyskusyjne	47

Wykaz stosowanych skrótów

BCS	Ocena punktowa kondycji ciała (Body Condition Score)
EU	Unia Europejska (European Union)
IO	Dorobek merytoryczny (Intellectual Output)
WP	Pakiet roboczy (Work Package)

1. Spis treści

Celem niniejszego opracowania jest wdrożenie do praktyki kontrolnej, poprzez program szkoleń, zharmonizowanego podejścia do kontroli dobrostanu zwierząt – koncepcji opracowanej w ramach dorobku merytorycznego nr 1 oraz nr 2.

Dorobek merytoryczny nr 3 przedstawia koncepcję złożonego programu szkoleniowego. Poszczególne kursy mają na celu przygotowanie inspektorów do oceny dobrostanu na podstawie bezpośrednich wskaźników kondycji zwierząt, opisanych w ramach dorobku merytorycznego nr 2 oraz do korzystania z opracowanych w tym celu protokołów.

Przedstawiciele partnerów projektu AWARE: Gesellschaft für Ressourcenschutz (GfRS), Georg-August-Universität Göttingen oraz Naturland – Verband für ökologischen Landbau e.V., spotkali się 12 lipca 2017 r. w Getyndze (Niemcy), w celu uzgodnienia podstawy programowej szkoleń. Następnie, w trybie informacji zwrotnych, przedyskutowano różne wersje próbne programów nauczania, zanim powstał ostateczny projekt.

Celem programu szkoleń jest ustalenie ogólnych ram dla kursów z zakresu dobrostanu zwierząt w gospodarstwach ekologicznych, przydatnych we wszystkich państwach członkowskich UE. Następne kroki to opracowanie modułu e-learningowego oraz planowanych kursów pilotażowych. Ich przydatność praktyczna zostanie przeanalizowana, by ustalić, czy i jakie szczegóły organizacyjne lub merytoryczne wymagają modyfikacji; w razie potrzeby program kursu zostanie odpowiednio zmieniony. W perspektywie średnioterminowej, szkolenia mają stać się integralnym elementem szkolenia przygotowawczego inspektorów. Inspektorzy, właściwe organy i lekarze weterynarii otrzymają wskazówki, pozwalające na przekazywanie zdobytej wiedzy kolejnym inspektorom podczas kursów doszkalających.

2. Metodyka łączona – podejście *blended learning*

Eksperti reprezentujący partnerów projektu uzgodnili, że szkolenia w zakresie kontroli dobrostanu zwierząt będą składać się z dwóch głównych części. Pierwsza jest poświęcona teorii (e-learning), drugi etap (kurs praktyczny) obejmuje zwarte wprowadzenie teoretyczne i obszerną część praktyczną.

Wstępna część teoretyczna będzie wykładana w formie kursu e-learningowego. Zaletą tej metody jest standardowy program kursu, dostępny dużej liczbie użytkowników, a ponadto można go odtwarzać wielokrotnie.

Uczestnicy sami decydują, kiedy chcą przystąpić do kursu e-learningowego. Mogą skoncentrować się na wybranym zagadnieniu i poświęcić mu tyle czasu, ile uznają za stosowne. Inspektorzy, którzy przeszli takie szkolenie, dysponują bardziej wyrównaną wiedzą na temat oceny dobrostanu zwierząt, co powinno przynieść lepsze efekty na etapie szkolenia praktycznego.

Kurs e-learningowy jest uzupełniony ilustracjami lub filmami wideo, w celu przedstawienia jednakowych informacji w każdym kraju. Elementy szkolenia e-learningowego można szybko aktualizować, można również dodawać lub usuwać określone pozycje, co pozwala np. uwzględniać nowelizacje regulacji prawnych i najnowsze wyniki badań naukowych.

Uczestnicy kończą sekcję e-learningu w formie e-testu, którego zaliczenie jest wymagane, by móc uczestniczyć w drugim etapie szkolenia, obejmującym zarówno teorię, jak i praktykę. W drugim etapie, realizowanym w jednostce produkcyjnej, inspektorzy uczą się, jak oceniać dobrostan zwierząt gospodarskich zgodnie z koncepcją opracowaną w ramach dorobku merytorycznego nr 2 (IO2) – najpierw podczas wprowadzającej części teoretycznej, a następnie w praktyce. Uczestnicy szkolenia nabywają wiedzę i umiejętności postępowania z gatunkami zwierząt, najczęściej utrzymywanymi w gospodarstwach. Ta część szkolenia zajmuje kilka dni, więc uczestnicy muszą odpowiednio zaplanować swoją obecność. W celu realizacji podstawowych zasad kursu konieczne jest szczegółowe określenie jego zakresu. Dotyczy to również celów uczenia się, wymaganych kwalifikacji wstępnych, liczby uczestników, wymagań egzaminacyjnych, rodzaju egzaminu, czasu potrzebnego na kurs i innych wymogów ogólnych. Składniki te są zdefiniowane w programie szkolenia w formie katalogu modułów, opracowanego przez partnerów projektu AWARE: Gesellschaft für Ressourcenschutz (GfRS), Georg-August-Universität Göttingen oraz Naturland – Verband für ökologischen Landbau e.V.

3. Moduł E-learningowy

3.1. Wymagania podstawowe

Zakres informacji będącej przedmiotem szkolenia, umiejętności nabywane w dziale e-learning, jak też ogólne warunki niezbędne do ich opanowania, opisane są w pięciu różnych modułach, wzajemnie ze sobą powiązanych.

Każdy moduł kończy się elektronicznym testem (wielokrotny wybór, łączenie pytań i odpowiedzi, uzupełnianie luk w tekście), by kształcący się mogli sami sprawdzić, w jakim stopniu opanowali materiał nauczania oraz przygotować się do egzaminu końcowego. Te e-testy nie podlegają ocenie zewnętrznej.

Egzamin końcowy ma także formę egzaminu elektronicznego. W egzaminie końcowym uwzględniono zawartość merytoryczną każdego modułu. Treść modułu 4, który odnosi się do kryteriów dobrostanu zwierząt wg AWARE, składa się na 40% pytań egzaminacyjnych, udział pozostałych modułów w materiale egzaminacyjnym wynosi po 15%.

Zaliczenie egzaminu jest warunkiem wstępnym udziału w drugim etapie, obejmującym szkolenie praktyczne. E-egzamin można zdawać trzykrotnie.

Inspektorzy przystępujący do e-learningowego sprawdzianu kwalifikacji do kontrolowania dobrostanu zwierząt, powinni mieć już pewne doświadczenie zawodowe: wymagane jest co najmniej roczne doświadczenie w roli inspektora rolnictwa ekologicznego, najlepiej – w zakresie produkcji zwierzęcej.

Jednostka e-learningowa jest otwarta dla wszystkich osób zainteresowanych dobrostanem zwierząt i monitorowaniem wskaźników dobrostanu. Udostępnienie kursu e-learningowego umożliwia kształcenie szerokiego grona osób: rolników, doradców i innych. Osoby te powinny mieć także możliwość sprawdzenia swojej wiedzy i przystąpienia do egzaminu elektronicznego, jak również otrzymać pisemną informację o jego wynikach.

3.2. E-moduł 1: Oczekiwania społeczne i ramy prawne

Pierwszy moduł służy jako wprowadzenie do kontroli dobrostanu zwierząt. Zawiera informacje o znaczeniu kontroli zwierząt w rolnictwie ekologicznym. Ponadto omawiane są

takie tematy jak zasadność eko-rolniczych procedur kontrolnych i zagrożenia wynikające z nierozpoznanych braków, czyli „białych plam” w ochronie zwierząt. Wskazuje się również, że wzrasta świadomość dobrostanu zwierząt w społeczeństwie, oraz że media i organizacje zajmujące się ochroną i prawami zwierząt poświęcają im coraz więcej uwagi. Aby podkreślić znaczenie tematu, prezentowane jest studium przypadku (reportaż wideo) ukazujące reakcje opinii publicznej na problemy ochrony zwierząt. Następnie uczestnicy mają zaproponować rozwiązania poprawiające skuteczność kontroli dobrostanu zwierząt.

W e-module 1 uczestnicy szkolenia zdobywają wiedzę o etyce postępowania wobec zwierząt oraz dowiadują się, jak wielkie znaczenie ma ochrona zwierząt i jakie zmiany w tym zakresie zaszły w świadomości opinii publicznej. Uczą się rozpoznawania oczekiwań obywateli wobec ekologicznej produkcji zwierzęcej, postaw konsumentów oraz rozbieżności, jakie na tym tle zachodzą między producentami a konsumentami. Podkreśla się znaczenie postrzegania systemu rolnictwa ekologicznego przez społeczeństwo.

Po opanowaniu treści modułu inspektorzy powinni umieć uzasadnić ryzyko utraty zaufania do rolnictwa ekologicznego przez opinię publiczną. Powinni również zdobyć umiejętność przekazywania tych delikatnych zagadnień rolnikom, podczas omawiania stwierdzonych naruszeń dobrostanu w trakcie inspekcji ekologicznej.

E-moduł 1 kończy się testem wielokrotnego wyboru, który nie podlega ocenie; służy jedynie do samooceny i przygotowania do egzaminu końcowego. Zawartość e-modułu 1 w końcowym egzaminie elektronicznym stanowi 15% całości.

Wymagania egzaminacyjne obejmują szereg aspektów. Kandydat musi zrealizować zadania kontroli eko-rolniczej przewidziane prawem, uwzględniając w szczególności wymogi państwowej kontroli dobrostanu zwierząt. Drugi obszar to umiejętności „mediacyjne” w kontekście spełniania wysokich oczekiwań społecznych dotyczących dobrostanu zwierząt w gospodarstwach ekologicznych. Trzecią kluczową sprawą jest wykazanie przez uczestników, że opanowali podstawową wiedzę o parametrach oceny (kryteria techniczne dotyczące zasobów, czyli warunków utrzymania oraz kryteria dotyczące bezpośrednio kondycji zwierząt), i że są w stanie dokonać indywidualnej oceny po obejrzeniu studium przypadku (wideo).

Kandydaci potrzebują około czterech godzin na przestudiowanie e-learningowej jednostki e-modułu 1. Jest ona stale dostępna; zaleca się jej zrealizowanie w ciągu tygodnia.

3.3. E-Moduł 2: Ochrona zwierząt i kryteria oceny dobrostanu

Termin "dobrostan zwierząt" zadomowił się w języku w ostatnich latach. Zanim odniesiemy go do praktyki, należy dobrze rozumieć, co się za nim kryje. Celem e-modułu 2 jest przyswojenie przez uczestników podstawowej definicji terminu "dobrostan zwierząt" w kontekście pojęcia "pięciu swobód". Na tej definicji opierają się wszystkie standardowe metody oceny dobrostanu zwierząt.

W trakcie szkolenia inspektorzy pogłębiają znajomość kryteriów stosowanych dotąd w kontroli eko-rolniczej oraz uczą się rozpoznawać ich braki i ograniczenia.

Potrafią dokonać rozróżnienia pomiędzy kryteriami opartymi na zasobach infrastrukturalnych a kryteriami dotyczącymi kondycji zwierząt. Zdobywają także solidną wiedzę o przewadze wskaźników, które dotyczą zwierząt bezpośrednio nad wskaźnikami technicznymi (zasoby) w ocenie dobrostanu. Uczą się rozpoznawać zalety i wady różnych wskaźników dobrostanu zwierząt i dowiadują się, dlaczego kryteria oparte na zasobach muszą być uzupełnione o kryteria dobrostanu zwierząt, aby zagwarantować jak najlepsze warunki chowu zwierząt w gospodarstwach ekologicznych. Zaprezentowane są przykłady kryteriów dotyczących oceny kondycji zwierząt.

E-moduł 2 kończy się również testem wielokrotnego wyboru, nie podlegającym ocenie, służącym jedynie do samooceny i przygotowania do egzaminu końcowego. Zawartość e-modułu 2 w końcowym egzaminie elektronicznym stanowi 15% całości. Zakres egzaminu obejmuje znajomość „pięciu swobód”, umiejętność określenia kryteriów technicznych (warunków utrzymania), rozumienie korzyści wynikających z dodatkowego stosowania kryteriów bezpośrednich (ocena kondycji zwierząt), ale także wyzwań towarzyszących ich stosowaniu podczas inspekcji. Należy wykazać się znajomością przykładowych kryteriów bezpośrednich, mających zastosowanie do określonych gatunków zwierząt gospodarskich. Ponadto będzie sprawdzana umiejętność przeprowadzenia analizy mocnych i słabych stron obu typów kryteriów, w różnych sytuacjach spotykanych podczas inspekcji.

Kandydaci potrzebują około czterech godzin na przestudiowanie e-learningowej jednostki e-moduł 2. Jest ona stale dostępna; zaleca się jej zrealizowanie w ciągu tygodnia. Wcześniej należy ukończyć e-moduł 1.

3.4. E-moduł 3: Prawodawstwo dotyczące dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym

Inspekcja gospodarstw hodowlanych pod kątem dobrostanu zwierząt oraz aspektów ujętych w protokołach kontrolnych opracowanych w projekcie AWARE, jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi. Niezgodności zidentyfikowane w trakcie kontroli dobrostanu zwierząt mogą stanowić naruszenie obowiązujących przepisów. Ważne jest zatem, aby inspektorzy znali odnośne wymogi dotyczące dobrostanu zwierząt określone w europejskim prawodawstwie w zakresie dobrostanu zwierząt. Podstawową wiedzę na ten temat uczestnicy zdobędą w jednostce szkoleniowej e-moduł 3. Otrzymają wiedzę fachową z zakresu regulacji prawnych, niezbędną do prawidłowego stosowania przepisów podczas inspekcji.

Uczestnicy szkolenia powinni dobrze znać wymogi dotyczące dobrostanu zwierząt określone w rozporządzeniach UE w sprawie produkcji ekologicznej.

W e-module 3 będzie mowa o tym, które zapisy dotyczące dobrostanu zwierząt zawarte w rozporządzeniach UE, ramowym i wdrażającym, powinny być uwzględnione w ramach kontroli dobrostanu zwierząt i jakie odchylenia od norm występują najczęściej w praktyce. Kursanci uzyskują wiedzę na temat powiązań między kryteriami oceny kondycji zwierząt i przepisami regulacji eko-rolniczej UE. Nabyta wiedza specjalistyczna umożliwi im samodzielne identyfikowanie niedookreślonych obszarów prawnych oraz uwzględnianie odnośnych wątków w działaniach kontrolnych.

E-moduł 3 kończy się również testem wielokrotnego wyboru, nie podlegającym ocenie, służącym jedynie do samooceny i przygotowania do egzaminu końcowego. Zawartość e-modułu 3 w końcowym egzaminie elektronicznym stanowi 15% całości. Wymagania egzaminacyjne obejmują rozumienie europejskich przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt i ich związku z regulacją prawną UE w zakresie rolnictwa ekologicznego. Sprawdzana jest także znajomość powiązań między wyżej wymienionymi przepisami a kryteriami oceny kondycji zwierząt gospodarskich.

Kandydaci potrzebują około czterech godzin na przestudiowanie e-learningowej jednostki e-moduł 3. Jest ona stale dostępna; zaleca się jej zrealizowanie w ciągu tygodnia. Wcześniej należy ukończyć e-moduł 1 i e-moduł 2.

3.5. E-moduł 4: Kryteria AWARE dotyczące kontroli dobrostanu zwierząt

E-moduł 4 dotyczy kryteriów dobrostanu zwierząt opracowanych w ramach projektu AWARE, w szczególności związanych ze wskaźnikami kondycji zwierząt gospodarskich. Przedstawia obie kategorie kryteriów: techniczne, związane z zasobami (warunki utrzymania) oraz bezpośrednie, dotyczące kondycji zwierząt. Celem kształcenia jest poznanie i zrozumienie kryteriów bezpośrednich, opracowanych w ramach projektu AWARE na potrzeby kontroli eko-rolniczej. Za ich pomocą uczestnicy szkolenia uczą się rozpoznawać prawidłowy stan zwierząt gospodarskich oraz identyfikować wszelkie anomalie. Moduł ten jest szczególnie ważny, ponieważ dotyczy podstawowych filarów koncepcji kontroli AWARE.

Przedstawione są protokoły opracowane w projekcie AWARE dotyczące bydła, małych przeżuwaczy (owce i kozy), trzody chlewnej, kur niosek oraz drobiu mięsnego.

Uczestnicy szkolenia analizują znaczenie kryteriów bezpośrednich dla podejmowanych przez nich decyzji oraz ich przełożenie na praktykę. Dzięki temu będą mogli zastosować podstawowe zasady w odniesieniu do różnych gatunków i różnych sytuacji.

E-moduł 4 kończy się testem wielokrotnego wyboru, nie podlegającym ocenie, służy jedynie jako samoocena i przygotowanie do egzaminu końcowego. Zawartość E-modułu 4 uwzględniona w końcowym egzaminie elektronicznym stanowi 40% całości.

Test wymaga, aby kandydaci wykazali się solidną znajomością kryteriów dobrostanu zwierząt gospodarskich, podlegających kontroli, określonych w projekcie AWARE. Muszą wykazać wiedzę w zakresie stosowania poznanych wskaźników w warunkach normalnych oraz w przypadkach występowania anomalii, u różnych gatunków zwierząt gospodarskich. Muszą również posiadać podstawową wiedzę na temat dokumentowania inspekcji wg kryteriów AWARE. Powinni potrafić zastosować kryteria inspekcji w odniesieniu do różnych gatunków zwierząt i do różnych sytuacji występujących w trakcie kontroli gospodarstw.

Kandydaci potrzebują około dziesięciu godzin na przestudiowanie e-learningowej jednostki e-moduł 4. Jest ona stale dostępna; zaleca się jej zrealizowanie w ciągu tygodnia, po ukończeniu e-modułów 1 – 3.

3.6. E-moduł 5: Kontrola dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym

Po opanowaniu wiedzy teoretycznej niezbędnej do kontroli dobrostanu zwierząt, prezentowanej w poprzednich modułach, e-moduł 5 przedstawia praktyczne wskazówki dotyczące prowadzenia kontroli. Uczestnicy zapoznają się z kolejnymi krokami, które należy podjąć w ramach przygotowań do kontroli dobrostanu zwierząt. Zdobywają wymaganą wiedzę specjalistyczną, niezbędną do przygotowania inspekcji i zaplanowania niezbędnych środków, umożliwiających jej przeprowadzenie.

Muszą brać pod uwagę aspekty higieny osobistej (np. wymagana odzież ochronna), higieny stanowisk w budynkach inwentarskich (najpierw sprawdza się młode zwierzęta) oraz zdrowia i bezpieczeństwa (ostrożność podczas kontroli byków), by móc przeprowadzić inspekcję w różnych typach gospodarstw.

Moduł zawiera wytyczne oparte na konkretnych przykładach, dotyczące sposobu opracowywania alternatywnych procedur inspekcji, w zależności od typu gospodarstw. Podano w nim także wskazówki, jak opracować niezależne rozwiązania dla skomplikowanych scenariuszy inspekcji i konkretnych sytuacji.

Treść modułu umożliwia inspektorom samodzielną analizę zdobytych doświadczeń w obszarze prowadzenia inspekcji.

E-moduł 5 kończy się testem wielokrotnego wyboru, nie podlegającym ocenie, służącym jedynie do samooceny i przygotowania do egzaminu końcowego. Zawartość e-modułu 5 w końcowym egzaminie elektronicznym stanowi 15% całości.

Test wymaga, aby kandydaci wykazali solidną wiedzę na temat przygotowania ekologicznej kontroli dobrostanu zwierząt. Muszą wykazać wiedzę w zakresie wymaganych elementów wyposażenia. Muszą zademonstrować znajomość aspektów higieny osobistej, higieny budynków inwentarskich oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. Powinni samodzielnie identyfikować potencjalne czynniki ryzyka dobrostanu zwierząt gospodarskich.

Kandydaci potrzebują około czterech godzin na przestudiowanie e-learningowej jednostki e-moduł 4. Jest ona stale dostępna; zaleca się jej zrealizowanie w ciągu tygodnia, po ukończeniu e-modułów 1 – 4.

Test ma formę egzaminu elektronicznego z różnego rodzaju pytaniami, głównie w formie testu wielokrotnego wyboru, zadań polegających na dopasowywaniu pytań do podanej informacji oraz fraz częściowo wykropkowanych, do wypełnienia przez kandydata. Różne formaty pytań pozwalają na sprawdzenie umiejętności, a nie tylko wiedzy podstawowej.

4. Szkolenie praktyczne w budynkach inwentarskich – wprowadzenie do kontroli dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym

4.1. Wymagania podstawowe

W trakcie warsztatu przygotowującego kursy szkoleniowe eksperci AWARE uzgodnili, że zaliczenie części teoretycznej ujętej w modułach e-learningowych jest warunkiem przystąpienia do etapu praktycznego, wymagającego fizycznej obecności kursanta. Dowodem kompleksowej i rzetelnej wiedzy o kontroli dobrostanu zwierząt jest ukończenie części e-learningowej szkolenia i zdanie egzaminu kwalifikacyjnego, do którego można przystępować trzy razy. Praktyczna część kursu opiera się bowiem na wiedzy zdobytej w dziale e-learning oraz na doświadczeniu inspektorów. Niemniej jednak, pierwszym etapem szkoleń praktycznych są krótkie wprowadzenia teoretyczne na temat specyfiki każdego gatunku, podczas których omawiane są wskaźniki bezpośrednio dotyczące kondycji zwierząt oraz procedura przeprowadzania inspekcji. Obejmuje to przegląd poprzedniego materiału oraz przygotowanie inspektorów do zadań praktycznych.

Przeszkoleni inspektorzy, którzy zdali egzamin mogą brać udział w części praktycznej. Liczba uczestników kursu e-learningowego jest nieograniczona, natomiast szkolenia w budynkach inwentarskich wymagają ograniczenia liczby uczestników. Grupa kursantów nie powinna przekraczać 10-15 osób, ponieważ większa liczba uczestników utrudnia komunikację, ogranicza koncentrację i jest źródłem stresu dla zwierząt, co może prowadzić do fałszywych wniosków przy ocenie dobrostanu.

Kolejny wniosek warsztatu ekspertów AWARE to przekonanie, że należy zdecydowanie więcej czasu poświęcić na szkolenie praktyczne. Uczestnicy powinni zostać przeszkoleni do pracy z poszczególnymi grupami zwierząt: duże przeżuwacze, małe przeżuwacze,

świnie, kury nioski oraz drób mięsny. Należy zapewnić czas na teoretyczne przygotowania wstępne, na praktyczne szkolenie w budynkach inwentarskich, w tym na przebranie się, a także na samokształcenie, odprawę i ocenę końcową.

Przedstawiciele projektu AWARE uzgodnili, że na takie szkolenie należy przeznaczyć pięć dni. Dla każdej grupy zwierząt (duże przeżuwacze, małe przeżuwacze, świnie, kury nioski, drób mięsny) opracowany jest jeden moduł (łącznie pięć), a także moduł wprowadzający i moduł oceny. Cele nauczania, umiejętności i wymagania egzaminacyjne, a także czas przewidziany na każdy moduł przedstawiono w odnośnych programach nauczania.

Kraje uczestniczące w programie są odpowiedzialne za znalezienie odpowiednich miejsc do realizacji szkolenia. Szczególnie odpowiednie są jednostki edukacji rolniczej, które zazwyczaj posiadają nie tylko demonstracyjne budynki inwentarskie z własnymi zwierzętami, ale mogą także zaoferować sale szkoleniowe, stołówkę i noclegi. Zaletą jest też to, że zwierzęta są tam przyzwyczajone do grup odwiedzających, więc mniej się stresują niż zwierzęta w gospodarstwach indywidualnych. Z kolei wadą może być to, że zwierzęta są zazwyczaj w dobrej kondycji i dlatego prawdopodobieństwo znalezienia odchyleń od standardu dobrostanu zwierząt jest niższe, niż w przypadku przeciętnego, prywatnego gospodarstwa ekologicznego. Z tego względu warto rozważyć możliwość przeprowadzenia niektórych etapów szkolenia w lokalnych gospodarstwach rolnych.

Pierwsze szkolenie pilotażowe zostanie zrealizowane w Niemczech na początku 2018 r. przez niemieckich partnerów projektu. Kolejne szkolenia są planowane w Wielkiej Brytanii, Włoszech i Polsce – krajach pozostałych partnerów projektu. Następny etap to szkolenia multiplikujące, organizowane przez partnerów projektu na terenie własnego kraju; schemat tych szkoleń będzie taki sam jak omawiany w niniejszym dokumencie. Po ocenie doświadczeń uzyskanych podczas kursów pilotażowych i dokonaniu ewentualnych poprawek, kursy szkoleniowe będą oferowane raz w roku. Planowane jest nagranie fragmentów pierwszego szkolenia pilotażowego na wideo i włączenie odpowiednich sekwencji do modułu e-learningowego.

Po zakończeniu części praktycznej odbędzie się egzamin ustny, do którego można przystępować trzy razy. Po zdaniu egzaminu inspektor otrzyma stosowne zaświadczenie. Nabycie umiejętności należy udowodnić przez wykonanie oceny jednej grupy zwierząt, wybranej losowo. Dziesięć procent egzaminu ustnego obejmuje treści e-modułu 1, a 90%

będzie dotyczyć oceny losowo wybranej grupy zwierząt. Oceny dokona egzaminator, któremu egzaminowany będzie objaśniać przyjętą procedurę i stwierdzone ustalenia.

Celem szkolenia praktycznego jest podwyższenie umiejętności inspektorów w zakresie oceny dobrostanu i zapoznanie z nowoczesnymi metodami oceny kondycji zwierząt. Kolejnym celem jest motywowanie inspektorów do samokształcenia w zakresie dobrostanu zwierząt i do refleksji nad własnymi działaniami w tym obszarze, ponieważ obecnie ta dziedzina bardzo szybko się rozwija. Ważne jest również zachęcanie inspektorów do przekazywania zdobytej wiedzy – w zakresie kontroli dobrostanu zwierząt – innym inspektorom, rolnikom i doradcom.

4.2. Moduł 6: Motywowanie do kontroli wskaźników bezpośrednich

Moduł ten ma za zadanie przygotować kursantów do praktycznych sesji szkoleniowych realizowanych w następnych dniach szkolenia. Będzie to powtórzenie niektórych ważnych treści e-learningu w celu ich przypomnienia, zwiększenia motywacji do szkolenia oraz uświadomienia skutków naruszeń dobrostanu zwierząt w gospodarstwach ekologicznych.

Przypomniane będą zasadnicze elementy przepisów prawnych, a w uzasadnionych przypadkach także standardów stowarzyszeń eko-rolniczych w zakresie chowu zwierząt. Ponadto, moduł ten porusza kwestię zmiany oczekiwań społecznych dotyczących traktowania zwierząt oraz oczekiwań konsumentów odnośnie odpowiedzialnej produkcji zwierzęcej i etyki osób nią zarządzających.

Inspektorzy coraz bardziej doceniają znaczenie kontroli nakierowanej na wskaźniki kondycji zwierząt. Są świadomi ewolucji standardów produkcji zwierzęcej i rozumieją, że rolnicy utrzymujący zwierzęta muszą nadążać za zmianami wymogów prawnych i standardów stowarzyszeń eko-rolniczych, czyli wdrażać je w życie.

Raportowane karygodne przykłady łamania standardów i publikacje materiałów sporządzonych przez obrońców praw zwierząt w czasie celowych włamań do budynków inwentarskich, ukazują jak łatwo można zniszczyć zaufanie konsumentów.

W trakcie modułu kursanci upewnią się, że tego rodzaju czynniki należy brać pod uwagę podczas obserwacji i oceny zwierząt. Ponadto nauczą się, jak podczas inspekcji taktownie przekazywać te drażliwe kwestie rolnikom.

Treści modułu 6 w końcowym egzaminie stanowią 10% całości. Aby zdać tę część egzaminu ustnego (końcowego), kandydaci powinni umieć uzasadnić, dlaczego ważne jest uwzględnienie podczas inspekcji wskaźników kondycji zwierząt. Moduł 6 jest omawiany w ciągu dwóch 45-minutowych jednostek szkoleniowych.

4.3. Moduł 7: Duże przeżuwacze

W trakcie wprowadzenia teoretycznego uczestnicy szkolenia dowiadują się, jakie wskaźniki techniczne (dotyczące zasobów, czyli warunków utrzymania) oraz bezpośrednio (dotyczące kondycji samych zwierząt) są stosowane podczas kontroli dużych przeżuwaczy, niezależnie od ich wieku i celu produkcji (mleko lub mięso).

Kursantom przypomina się o kontroli dokumentacji odnoszącej się do wskaźników zdrowia zwierząt, takich jak liczba komórek somatycznych w mleku oraz śmiertelność w różnych grupach wiekowych.

Prezentowany jest podział zwierząt na grupy oraz omawiana jest wielkość próby (liczebność) w każdej podgrupie, przypomina się też o kontroli wskaźników technicznych i elementów wyposażenia oraz o zasadach higieny, zdrowia i bezpieczeństwa.

Informacje te służą do przeprowadzenia kontroli zwierząt gospodarskich zgodnie z procedurą ustaloną w projekcie AWARE.

Kolejne szkolenie przeprowadzane w oborze dotyczy higieny, zdrowia i bezpieczeństwa oraz stresu, jaki może wywoływać u zwierząt obecność obcych osób.

Inspektorzy identyfikują i oceniają wskaźniki pojedynczo lub w parach. Oceniają wyposażenie obory, poidła, koryta, stan ściółki, oświetlenie, etc. Oceniają stan odżywienia zwierząt gospodarskich na podstawie oceny kondycji ciała i sprawdzają stan czystości zwierząt. Oceniają też zwierzęta w ruchu, w celu wykrycia objawów kulawizny, rejestrując liczbę zwierząt z widocznymi problemami, obrażeniami, technopatią, chorobami, etc. Pytają opiekuna stada o postępowanie ze zwierzętami rannymi lub chorymi. Zgodnie z protokołem AWARE najpierw ocenia się całe stado, a następnie podgrupę zwierząt.

Po przeprowadzeniu niezależnych ocen, wyniki są omawiane w grupie, a wskaźniki oceniane przez instruktora.

Inspektorzy nabierają wprawy w obchodzeniu się ze zwierzętami, w rejestrowaniu i ocenie poszczególnych wskaźników oraz w ocenie zwierząt w podgrupach. Mają możliwość wymiany poglądów z innymi uczestnikami i instruktorami oraz zadawania pytań. Mogą porównać swoje własne oceny i w razie potrzeby je poprawić. Zdobywają doświadczenie w realizacji koncepcji AWARE i mogą ją stosować samodzielnie w przyszłych kontrolach.

Treści modułu 7 w końcowym egzaminie stanowią 90% całości (o ile jest to klasa zwierząt losowo przydzielona kandydatowi).

Na egzaminie ustnym oczekuje się, że kursanci potrafią określić, jakie wskaźniki i dokumenty są niezbędne do kontroli dużych przeżuwaczy w gospodarstwie, że są w stanie dokonać prawidłowej oceny wskaźników oraz potrafią przeprowadzić praktyczną inspekcję w oborze.

Moduł 7 poprzedza siedem jednostek szkoleniowych (w tym jedna realizowana w ramach samokształcenia), których opanowanie jest wymagane.

Warunkiem uczestnictwa w module 7 jest wcześniejsze zaliczenie modułu 6.

4.4. Moduł 8: Małe przeżuwacze

W trakcie teoretycznego wprowadzenia uczestnicy szkolenia dowiadują się, jakie wskaźniki techniczne (dotyczące zasobów, czyli warunków utrzymania) oraz bezpośrednio (dotyczące kondycji samych zwierząt) są stosowane w kontroli owiec i kóz, niezależnie od ich wieku i celu produkcji (mleko lub mięso).

Kursantom przypomina się o kontroli dokumentacji śmiertelności w różnych grupach wiekowych. Prezentowany jest podział zwierząt na grupy oraz omawiana jest wielkość próby (liczebność) w każdej podgrupie.

Przypomina się o kontroli wskaźników technicznych i elementów wyposażenia oraz o zasadach higieny, zdrowia i bezpieczeństwa.

Informacje te służą inspektorom do przeprowadzenia kontroli zwierząt gospodarskich zgodnie z procedurą ustaloną w projekcie AWARE.

Kolejne szkolenie w oborze dotyczy higieny, zdrowia i bezpieczeństwa oraz stresu, jaki może wywoływać u zwierząt obecność obcych osób.

Inspektorzy identyfikują i oceniają wskaźniki pojedynczo lub w parach. Oceniają wyposażenie obory, poidła, koryta, stan ściółki, oświetlenie, etc. Oceniają stan odżywienia zwierząt gospodarskich na podstawie oceny kondycji ciała i sprawdzają stan czystości zwierząt oraz to, czy owce są ostrzyżone. Oceniają też zwierzęta w ruchu, w celu wykrycia objawów kulawizny, rejestrując liczbę zwierząt z widocznymi problemami, obrażeniami, technopatią, chorobami, etc. Pytają opiekuna stada o postępowanie ze zwierzętami rannymi lub chorymi.

Zgodnie z protokołem AWARE najpierw ocenia się całe stado, a następnie podgrupę zwierząt.

Po przeprowadzeniu samodzielnych ocen, wyniki są omawiane w grupie, a instruktor przekazuje uczestnikom swoje spostrzeżenia i uwagi.

Dzięki samodzielnej ocenie wskaźników dobrostanu inspektorzy nabierają wprawy w bezpośrednim obchodzeniu się z owcami i kozami, w rejestrowaniu i ocenie poszczególnych wskaźników oraz bardziej szczegółowej ocenie wskaźników w podgrupach.

Mają możliwość wymiany poglądów z innymi uczestnikami i instruktorami oraz zadawania pytań. Mogą porównać swoje własne oceny i poprawiać je w razie potrzeby. Zdobywają doświadczenie w realizacji koncepcji AWARE i mogą ją stosować samodzielnie w przyszłych kontrolach.

Treści modułu 8 w końcowym egzaminie stanowią 90% całości (o ile jest to klasa zwierząt losowo przydzielona kandydatowi).

Na egzaminie ustnym oczekuje się, że kandydaci potrafią określić, jakie wskaźniki i dokumenty są niezbędne do kontroli małych przeżuwaczy w gospodarstwie, potrafią dokonać prawidłowej oceny wskaźników oraz wiedzą jak przeprowadzić praktyczną inspekcję w oborze.

Moduł 8 poprzedza pięć jednostek szkoleniowych (w tym jedna realizowana w ramach samokształcenia), których opanowanie jest wymagane.

Warunkiem uczestnictwa w module 8 jest wcześniejsze zaliczenie modułu 6.

4.5. Module 9: Trzoda chlewna

Również moduł 9 rozpoczyna się od teoretycznego wprowadzenia dotyczącego wskaźników technicznych (zasobów, czyli warunków utrzymania) oraz bezpośrednich (oceny kondycji samych zwierząt) stosowanych w ramach kontroli trzody chlewnej, niezależnie od wieku świń i celu produkcji (hodowla zarodowa lub tucz).

Podczas kontroli dobrostanu trzody chlewnej analizowane są dane poubojowe (wystawione w ubojni) i dokumentacja odnosząca się do śmiertelności w różnych grupach wiekowych. W przypadku trzody chlewnej zaleca się również ocenę liczby utrzymywanych świń i liczbność próbek, czyli wielkość podgrup.

Podobnie jak w przypadku innych grup zwierząt, przygotowanie do inspekcji trzody chlewnej jest niezwykle ważne, ponieważ utrzymanie higieny ma kluczowe znaczenie dla jej zdrowia i bezpieczeństwa. Zagadnienie to jest szczególnie ważne w module 9.

Informacje te służą inspektorom do przeprowadzenia kontroli trzody zgodnie z procedurą przyjętą w projekcie AWARE.

Kolejne szkolenie, już w chlewni, dotyczy zagadnień higieny, zdrowia i bezpieczeństwa – zagadnienia omawiane w części teoretycznej podlegają weryfikacji w praktyce. Uczestnikom przypomina się, że obecność osób obcych jest czynnikiem stresogennym dla świń.

Inspektorzy pracują w chlewni pojedynczo lub w parach. Identyfikują wskaźniki i wykorzystują je do oceny dobrostanu zwierząt. Oceniają wyposażenie chlewni, podłoga, koryta, stan ściółki, oświetlenie, etc. Stan odżywienia zwierząt jest oceniany w punktach BCS, czyli w oparciu o punktową ocenę kondycji ciała. W przypadku świń odnotowuje się występowanie zaburzeń lokomotorycznych, urazów, technopatii, chorób, etc., a także leczenie weterynaryjne. Najpierw ocenia się całe stado, a następnie, bardziej szczegółowo, podgrupę zwierząt.

Po przeprowadzeniu samodzielnej oceny zwierząt przez każdego inspektora odbywa się dyskusja grupowa z udziałem instruktora. Praktyczny etap szkolenia w chlewni umożliwia inspektorom lepsze zapoznanie się ze świnią jako gatunkiem zwierząt gospodarskich. Kursanci uczą się w warunkach praktycznych, na żywych zwierzętach, jakie wskaźniki podlegają ocenie, jaki stan uznaje się za normalny i jak rozpoznać odchylenie od normy. Inspektorzy uczą się, jak dokonywać dokładnych ocen wskaźników, zwłaszcza poprzez obserwacje świń w podgrupach.

Mając możliwość wymiany poglądów z innymi uczestnikami i instruktorem w chlewni, poszerzają swe przygotowanie fachowe. Mogą porównać swoje własne oceny i poprawić je w razie potrzeby. Zdobywają doświadczenie w realizowaniu koncepcji AWARE i mogą ją stosować samodzielnie w przyszłych kontrolach.

Treści modułu 9 w końcowym egzaminie stanowią 90% całości (o ile jest to klasa zwierząt losowo przydzielona kandydatowi).

Na egzaminie ustnym oczekuje się, że kandydaci potrafią określić, jakie wskaźniki i dokumenty są niezbędne do kontroli trzody chlewnej w gospodarstwie, potrafią dokonać prawidłowej oceny wskaźników oraz wiedzą jak przeprowadzić praktyczną inspekcję w chlewni.

Moduł 9 poprzedza siedem jednostek szkoleniowych (w tym jedna realizowana w ramach samokształcenia), których opanowanie jest wymagane.

Warunkiem uczestnictwa w module 9 jest wcześniejsze zaliczenie modułu 6.

4.6. Moduł 10: Kury nioski

Przed rozpoczęciem praktycznego szkolenia odbywa się teoretyczne wprowadzenie dotyczące wskaźników technicznych (zasobów, czyli warunków utrzymania) oraz bezpośrednich (oceny kondycji samych ptaków) stosowanych w kontroli kur niosek. W sekcji wprowadzającej uzasadnia się potrzebę zapisów dotyczących każdego ze wskaźników, jak również – kontroli dokumentów. W ramach tego modułu wyjaśnia się, które klasy zwierząt należy objąć kontrolą oraz określa liczebność podgrup na potrzeby bardziej szczegółowej kontroli.

Oceniając stada kur niosek, należy również sprawdzić dokumentację dotyczącą śmiertelności i dane poubojowe.

Podobnie jak w przypadku innych modułów, porusza się kwestie warunków utrzymania oraz wyposażenia kurników, jak również zagadnienia higieny, zdrowia i bezpieczeństwa.

Następnie, szkolenie praktyczne przenosi się do kurnika. Inspektorzy, pojedynczo lub w parach, proszeni są o wskazanie i ocenę wskaźników dobrostanu w chowie kur niosek. Oceniają wyposażenie kurnika, poidła, podajniki pasz, stan i ilość ściółki, jakość powietrza w kurniku, dostęp do wybiegów, etc. Inspektorzy sprawdzają występowanie objawów

wydzioływania piór, a jeśli ma ono miejsce, to – opierając się na wskaźnikach kondycji drobiu – w jakim stopniu. Odnotowują liczbę ptaków rannych lub chorych i pytają, czy chorym lub rannym sztukom zapewnione jest leczenie weterynaryjne.

Zgodnie z protokołami AWARE, najpierw ocenia się całe stado, a następnie, bardziej szczegółowo, podgrupę drobiu. Inspektorzy uczą się, jak chwytać i trzymać ptaki, sprawdzać ich upierzenie, jak szukać urazów lub anomalii na głowie, mostku lub stopach. Po samodzielnych ocenach ptaków, ich wyniki są omawiane w grupie i oceniane przez instruktora.

Wielu inspektorów być może po raz pierwszy złapie kurę i dokładnie ją sprawdzi. Pod kierunkiem instruktora, w trakcie szkolenia praktycznego, inspektorzy nabierają wprawy w obchodzeniu się z kurami. Uczestnicy potrafią rozpoznać i ocenić poszczególne wskaźniki, zwłaszcza dotyczące oceny poszczególnych ptaków w podgrupach.

Mają możliwość wymiany poglądów z innymi uczestnikami i instruktorem, mogą zadawać pytania, porównać swoje własne oceny i poprawiać je w razie potrzeby. Nabywają wprawy w realizacji koncepcji AWARE i mogą ją stosować samodzielnie w przyszłych kontrolach.

Treści modułu 10 w końcowym egzaminie stanowią 90% całości (o ile jest to klasa zwierząt losowo przydzielona kandydatowi).

Na egzaminie ustnym oczekuje się, że kandydaci potrafią określić, jakie wskaźniki i dokumenty są niezbędne do kontroli stada kur niosek, potrafią dokonać prawidłowej oceny wskaźników oraz wiedzą jak przeprowadzić praktyczną inspekcję w kurniku.

Moduł 10 poprzedza pięć jednostek szkoleniowych (w tym jedna realizowana w ramach samokształcenia), których opanowanie jest wymagane.

Warunkiem uczestnictwa w module 10 jest wcześniejsze zaliczenie modułu 6.

4.7. Moduł 11: Drób mięsny

Wstępny etap modułu 11 obejmuje wskaźniki techniczne (dotyczące zasobów, czyli warunków utrzymania) oraz bezpośrednie (dotyczące kondycji samych ptaków), stosowane w kontroli drobiu przeznaczonego do tuczu, czyli brojlerów i indyków. W obu kategoriach drobiu, należy również sprawdzić dokumentację śmiertelności i dane poubojowe. Wprowadzenie teoretyczne obejmuje również omówienie znaczenia

wskaźników oraz dokumentacji. W przypadku drobiu mięsnego ocenia się stado jako całość oraz podgrupę, dla której podano zalecenia dotyczące wielkości próby (liczebność).

Podczas szkolenia praktycznego w kurniku inspektorzy już dobrze znają wymogi dotyczące higieny, zdrowia i bezpieczeństwa oraz są świadomi stresu, jaki u ptaków może wywoływać obecność obcych osób.

Inspektorzy identyfikują i oceniają wskaźniki w kurnikach pojedynczo lub w parach. Poza oceną wyposażenia kurników, poideł, podajników pasz, stanu i ilości ściółki, jakości powietrza, dostępu do wybiegów, etc., inspektorzy oceniają w przypadku indyków, czy w stadzie dochodzi do uszkodzeń upierzenia, a jeśli tak, to w jakim zakresie. Sprawdzają, czy upierzenie jest brudne oraz oceniają ruchliwość ptaków. Oceniają jednorodność grupy, uwzględniając liczbę osobników niedorośniętych ("cherlaków"). Liczą, ile ptaków jest rannych lub chorych i odnotowują, czy zostały poddane leczeniu.

Zgodnie z protokołami AWARE, najpierw ocenia się całe stado, a następnie, bardziej szczegółowo, podgrupę drobiu. Inspektorzy uczą się, jak chwytać, a w przypadku broilerów, jak je trzymać, by skontrolować upierzenie, urazy i anomalie na głowie lub stopach. Po samodzielnych, lub w parach, ocenach dobrostanu ptaków, ich wyniki są omawiane w grupie lub porównywane z ocenami instruktora.

Inspektorzy potrafią ocenić drób mięsny w stadzie (ujmowanym jako całość); potrafią rejestrować pojedyncze wskaźniki, rozróżniać stan normalny od odchyień i przeprowadzić szczegółowe badanie wskaźników na pojedynczych ptakach w podgrupie.

Wymiana poglądów z innymi inspektorami i z instruktorem oraz możliwość zadawania pytań bezpośrednio w kurniku daje im większą pewność oceny dobrostanu ptaków. Inspektorzy mogą porównywać swoje własne oceny i poprawiać je w razie potrzeby. Nabywają wprawy w realizacji koncepcji AWARE i mogą ją stosować samodzielnie w przyszłych kontrolach.

Treści modułu 11 w końcowym egzaminie stanowią 90% całości (o ile jest to klasa zwierząt losowo przydzielona kandydatowi).

Na egzaminie ustnym oczekuje się, że kandydaci potrafią określić, jakie wskaźniki i dokumenty są niezbędne do kontroli stada drobiu rzeźnego, potrafią dokonać prawidłowej oceny wskaźników oraz wiedzą jak przeprowadzić praktyczną inspekcję w kurniku.

Moduł 11 poprzedzają cztery jednostki szkoleniowe (w tym jedna realizowana w ramach samokształcenia), których opanowanie jest wymagane.

Warunkiem uczestnictwa w module 11 jest wcześniejsze zaliczenie modułu 6.

4.8. Moduł 12: Otwarte forum dyskusyjne

Moduł 12 jest zaprojektowany nie jako pojedynczy blok nauczania, lecz jest realizowany codziennie. W ostatnim dniu szkolenia przewidziano na jego realizację więcej czasu.

Głównym celem modułu 12 jest umożliwienie uczestnikom i instruktorom poznanie się i zbudowanie wzajemnego zaufania. Instruktorzy odgrywają wtedy ważną rolę, gdyż wnoszą do szkolenia swoją wiedzę i doświadczenie.

Uczestnicy zajęć powinni mieć możliwość codziennej wymiany poglądów na temat treści prezentowanych modułów. Mogą modyfikować oceny dokonane w budynkach inwentarskich, zadawać pytania i wymieniać się doświadczeniami. Obejmuje to ich własne, wcześniejsze doświadczenia zawodowe związane z kontrolą dobrostanu zwierząt. Analizując wspólnie, na forum dyskusyjnym to, czego się nauczyli, ugruntowują swą wiedzę. Weryfikacja dotychczasowych doświadczeń powinna spowodować wzrost zaufania szkolonych inspektorów do koncepcji kontroli AWARE.

W ostatnim dniu kursu uczestnicy szkolenia są proszeni o ocenę części praktycznej. Powinni ocenić, czy zdobyli nową wiedzę o kontroli dobrostanu zwierząt, a jeśli tak, to na ile było to dla nich znaczące, wreszcie – odnieść się do tego, czy będą wykorzystywać zdobyte umiejętności w swej pracy. Ocenie inspektorów podlega też przyjęty sposób szkolenia; można dokonać tego anonimowo, ponieważ w ten sposób łatwiej jest wyrazić opinie negatywne.

Ciekawą formę oceny stanowi „model sieci rybackiej”. Uczestnicy szkolenia otrzymują papierowe fiszki („ryby”). Sieć rybacka oraz niebieska tkanina symbolizująca morze, leżą na podłodze. Uczestnicy zapisują na fiszkach tematy i zagadnienia, które szczególnie zapadły im w pamięć. Chodzi o doświadczenia pozytywne i negatywne, dotyczące całego kursu lub częściowych aspektów poszczególnych modułów. Na spotkaniu końcowym uczestnicy dzielą się przemyśleniami i doświadczeniami oraz, w zależności od pozytywnych lub negatywnych doświadczeń, umieszczają je w sieci rybackiej, bądź wrzucają z powrotem do „morza”. Wizualizacja powinna pomóc uczestnikom w utrwaleniu

pozytywnych doświadczeń i niedawno nabytej wiedzy, a równocześnie, poprzez symboliczny akt “wyrzucania do morza” – wymusza przemyślenie oceny negatywnej.

Moduł 12 nie jest przedmiotem egzaminu. Poprzedza go pięć jednostek szkoleniowych, których opanowanie jest wymagane.

4.9. Egzamin końcowy

Jak już wspomniano, wiedza, którą kandydaci zdobyli podczas szkolenia praktycznego, jest weryfikowana podczas końcowego egzaminu ustnego.

Ta forma oceny obejmuje najpierw treści modułu 6. Inspektorzy dokonują podsumowania najważniejszych wymogów prawa w zakresie dobrostanu zwierząt. Znają wskaźniki techniczne (dotyczące zasobów, czyli warunków utrzymania) oraz bezpośrednie (dotyczące kondycji samych zwierząt) i potrafią wyjaśnić, dlaczego powinny być one monitorowane w trakcie kontroli ekologicznych gospodarstw hodowlanych.

Następnie losowana jest grupa zwierząt (duże przeżuwacze, małe przeżuwacze, trzoda, kury nioski lub drób mięsny), będąca przedmiotem dalszej części egzaminu.

Egzaminowany powinien wyjaśnić, jakie aspekty higieny w budynkach inwentarskich oraz bezpieczeństwa i higieny pracy muszą być przestrzegane.

Uczestnik szkolenia przeprowadza samodzielnie kontrolę dobrostanu zwierząt w danej grupie zwierząt gospodarskich. Zwierzęta oceniane podczas egzaminu inspektor widzi po raz pierwszy (nie były przedmiotem oceny podczas szkolenia). Egzaminator w trakcie ocenianej inspekcji pomaga zdającemu w takim zakresie, w jakim pomagałby opiekun stada w trakcie zwykłej inspekcji. Wywiad przeprowadzany w trakcie oceny stanowi element kontroli dobrostanu zwierząt. Zadaniem egzaminowanego jest objaśnienie swoich działań w świetle koncepcji AWARE. Dotyczy to zarówno kontroli całego stada, jak

i kontroli podgrupy. Ponadto egzaminowany wyjaśnia, dlaczego każdy wskaźnik jest ważny podczas oceny dobrostanu zwierząt.

Następnie omawiane są ustalenia końcowe zdającego, a egzaminator ma prawo do zadawania pytań dotyczących konkretnych wskaźników.

Po zdaniu egzaminu inspektor otrzymuje zaświadczenie o pozytywnym ukończeniu szkolenia. Do egzaminu można przystępować trzykrotnie.

E-learning Moduł 1

Tytuł modułu: Oczekiwania społeczne i ramy prawne	
<p>Cele szkolenia / umiejętności:</p> <p>Oczekuje się, że uczestnicy docenią znaczenie monitorowania kondycji zwierząt w rolnictwie ekologicznym. Rozumiejąc motywy takiego podejścia w rozwoju systemu kontroli ekologicznej, zdają sobie sprawę z ryzyka, jeśli pewne nieprawidłowości dobrostanu zwierząt pozostaną niewykryte. Potrafią dostrzec różne trendy i idee wpływające na wzrost świadomości społecznej w kwestii dobrostanu zwierząt oraz są w stanie przewidywać reakcje różnych zainteresowanych stron (media, organizacje pozarządowe).</p> <p>Uczestnicy zetkną się z reakcją opinii publicznej na problemy powiązane z dobrostanem zwierząt dzięki obejrzeniu studium przypadku (reportaż wideo), po czym opracują propozycje działań mających na celu poprawę efektywności kontroli w produkcji zwierzęcej.</p>	
<p>Typ szkolenia: e-learning</p> <p>Treści i umiejętności nauczane w tym bloku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przewartościowania postaw w zachodnich społeczeństwach, etyka w postępowaniu ze zwierzętami i znaczenie dobrostanu zwierząt • oczekiwania obywateli dotyczące ekologicznej produkcji zwierzęcej, nawyki konsumenckie, zróżnicowanie postaw producenta i konsumenta • znaczenie publicznego postrzegania systemu rolnictwa ekologicznego • umiejętności mediacyjne (empatia) przy objaśnianiu w kontrolowanym gospodarstwie stwierdzonych naruszeń dobrostanu, które przyczyniają się do strat wizerunkowych rolnictwa ekologicznego • znajomość systemu kontroli ekologicznej i procedur w zakresie kontroli produkcji zwierzęcej, a także uprawnień organów kontroli urzędowej, umocowanej w ustawodawstwie zapewniającym dobrostan zwierząt • wprowadzenie do zagadnień kryteriów oceny poprzez studium przypadku (reportaż wideo) ukazujące rażące naruszenia standardów dobrostanu zwierząt 	<p>Przewidywany czas na samokształcenie:</p> <p>4 godz.</p>
<p>Egzamin: egzamin on-line (elektroniczny); zaliczenie daje 15% z puli punktów warunkujących zakwalifikowanie się do uczestnictwa w kursie stacjonarnym</p> <p>Wymagania egzaminacyjne: Uczestnicy powinni wykazać następujące</p>	<p>Test przygotowujący do egzaminu końcowego, nie podlegający</p>

<p>umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rola kontroli eko-rolniczej w ramach ogólnego systemu urzędowej kontroli w rolnictwie, w szczególności w zakresie dobrostanu zwierząt • umiejętności (mediacyjne) objaśniania rolnikom społecznych oczekiwań dotyczących dobrostanu zwierząt w gospodarstwach ekologicznych • podstawowa znajomość kryteriów oceny (dotyczących zasobów czyli warunków utrzymania oraz dotyczących bezpośrednio kondycji zwierząt), a także ocena indywidualnego przypadku na podstawie reportażu wideo 	<p>punktacji</p> <p>Test wielokrotnego wyboru</p>
--	---

<p>wymogi wstępne :</p> <p>1 rok pracy jako inspektor rolnictwa ekologicznego</p>	<p>zalecane kwalifikacje wstępne:</p> <p>doświadczenie w kontroli ekologicznej produkcji zwierzęcej</p>
<p>język:</p> <p>niemiecki, angielski, polski lub włoski</p>	<p>podmiot odpowiedzialny za ten moduł:</p> <p>GfRS i pozostali partnerzy projektu</p>
<p>dostępność:</p> <p>nieograniczona</p>	<p>czas trwania:</p> <p>zalecany: 1 tydzień</p>
<p>maksymalna liczba prób:</p> <p>nie więcej niż 3 próby zaliczenia on-line</p>	<p>zalecany segment szkolenia:</p> <p>obligatoryjny kurs wprowadzający</p>
<p>maksymalna liczba uczestników:</p> <p>bez ograniczeń</p>	<p>inne podmioty odpowiedzialne:</p> <p>-----</p>

Uwagi / Miejsce do ewentualnego zamieszczenia innych ważnych informacji

E-learning Moduł 2

Tytuł modułu: Ochrona zwierząt i kryteria oceny dobrostanu	
<p>Cele szkolenia / umiejętności:</p> <p>Uczestnicy poznają podstawową definicję terminu "dobrostan zwierząt" poprzez analizę pojęcia "pięciu swobód". Dowiadują się, jakie kryteria są dotąd stosowane w kontroli eko-rolniczej i jakie są ich słabe strony. Uczą się również, dlaczego kryteria bazujące na zasobach technicznych (warunki utrzymania) muszą być uzupełniane przez kryteria dotyczące bezpośrednio kondycji zwierząt, aby zapewnić jak najlepszy dobrostan zwierząt w gospodarstwach ekologicznych.</p> <p>Przedstawione są przykłady kryteriów dotyczące kondycji zwierząt.</p>	
<p>Typ szkolenia: e-learning</p> <p>Treści i umiejętności nauczane w tym bloku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "pięć swobód" jako podstawa definicji "dobrostanu zwierząt" • przykłady kryteriów opartych na zasobach (warunki utrzymania) • przykłady kryteriów dotyczących bezpośrednio kondycji zwierząt • dobra znajomość zalet wskaźników dotyczących kondycji zwierząt • umiejętność porównania zalet i wad różnych wskaźników dobrostanu zwierząt 	<p>Przewidywany czas na samokształcenie:</p> <p>4 godz.</p>
<p>Egzamin: egzamin on-line (elektroniczny); zaliczenie daje 15% z puli punktów warunkujących zakwalifikowanie się do uczestnictwa w kursie stacjonarnym</p> <p>Wymagania egzaminacyjne: Uczestnicy powinni wykazać następujące umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość "pięciu swobód" • umiejętność identyfikowania kryteriów technicznych (dotyczących zasobów) • świadomość korzyści z dodatkowego stosowania kryteriów dotyczących kondycji zwierząt, ale także wyzwań towarzyszących praktyce kontrolnej • przykłady kryteriów dotyczących kondycji różnych gatunków zwierząt gospodarskich, w ujęciu praktycznym • umiejętność podsumowania oraz analizy mocnych i słabych stron kryteriów technicznych (zasoby) oraz dotyczących kondycji samych zwierząt, 	<p>Test przygotowujący do egzaminu końcowego, nie podlegający punktacji</p> <p>Test wielokrotnego wyboru</p>

w zależności od różnych sytuacji w kontrolowanych gospodarstwach

wymogi wstępne : 1 rok pracy jako inspektor rolnictwa ekologicznego, ukończenie e-modułu 1	zalecane kwalifikacje wstępne: doświadczenie w kontroli ekologicznej produkcji zwierzęcej
język: niemiecki, angielski, polski lub włoski	podmiot odpowiedzialny za ten moduł: GfRS i pozostali partnerzy projektu
dostępność: nieograniczona	czas trwania: zalecany: 1 tydzień
maksymalna liczba prób: nie więcej niż 3 próby zaliczenia on-line	zalecany segment szkolenia: obligatoryjny kurs wprowadzający
maksymalna liczba uczestników: bez ograniczeń	inne podmioty odpowiedzialne: -----

Uwagi / Miejsce do ewentualnego zamieszczenia innych ważnych informacji

E-learning Moduł 3

<p>Tytuł modułu: Prawodawstwo dotyczące dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym</p>	
<p>Cele szkolenia / umiejętności:</p> <p>Uczestnicy zapoznają się z ramami prawnymi dotyczącymi dobrostanu zwierząt w UE oraz ich wdrażaniem na szczeblu krajowym (w Niemczech jest to "Tierschutzrecht-Nutztierhaltungsverordnung", czyli "Ochrona zwierząt – rozporządzenie w sprawie warunków chowu zwierząt gospodarskich"), jak również z wymogami dotyczącymi ochrony zwierząt ustanowionymi w rozporządzeniach UE (nr 834/2007 i 889/2008) w sprawie rolnictwa ekologicznego. Uczą się, jakie wymogi prawne dotyczące dobrostanu należy sprawdzać w gospodarstwie (czy są wdrożone) i jakie uchybienia występują często w praktyce.</p>	
<p>Typ szkolenia: e-learning</p> <p>Treści i umiejętności nauczane w tym bloku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawowa znajomość europejskich wymogów prawnych w zakresie dobrostanu zwierząt • umiejętność zastosowania krajowych wymogów prawnych podczas kontroli • umiejętność egzekwowania wymogów dotyczących dobrostanu zwierząt wg regulacji UE ws. produkcji ekologicznej, w różnych sytuacjach kontrolnych • praktyczna znajomość powiązań między wskaźnikami kondycji zwierząt oraz wymogami regulacji UE ws. produkcji ekologicznej • zdolność kandydata do dokonywania samodzielnej oceny trudnych przypadków • umiejętność identyfikowania niedookreślonych obszarów prawnych oraz objęcia kontrolą odnośnych wątków podczas inspekcji 	<p>Przewidywany czas na samokształcenie:</p> <p>4 godz.</p>
<p>Egzamin: egzamin on-line (elektroniczny); zaliczenie daje 15% z puli punktów warunkujących zakwalifikowanie się do uczestnictwa w kursie stacjonarnym</p> <p>Wymagania egzaminacyjne: Uczestnicy powinni wykazać następujące umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znajomość europejskiego prawa dotyczącego dobrostanu zwierząt • znajomość odnośnych przepisów krajowych • umiejętność rozpoznawania powiązań między przepisami rozporządzenia UE ws. produkcji ekologicznej a kryteriami dotyczącymi kondycji zwierząt 	<p>Test przygotowujący do egzaminu końcowego, nie podlegający punktacji</p> <p>Test wielokrotnego wyboru</p>

wymogi wstępne : 1 rok pracy jako inspektor rolnictwa ekologicznego ukończenie e-modułów 1 i 2	zalecane kwalifikacje wstępne: doświadczenie w kontroli ekologicznej produkcji zwierzęcej
język: niemiecki, angielski, polski lub włoski	podmiot odpowiedzialny za ten moduł: GfRS i pozostali partnerzy projektu
dostępność: nieograniczona	czas trwania: zalecany: 1 tydzień
maksymalna liczba prób: nie więcej niż 3 próby zaliczenia on-line	zalecany segment szkolenia: obligatoryjny kurs wprowadzający
maksymalna liczba uczestników: bez ograniczeń	inne podmioty odpowiedzialne: -----

Uwagi / Miejsce do ewentualnego zamieszczenia innych ważnych informacji

E-learning Moduł 4

<p>Tytuł modułu: Kryteria AWARE dotyczące kontroli dobrostanu zwierząt</p> <p>Temat: Kryteria dotyczące zasobów oraz dotyczące kondycji zwierząt</p>	
<p>Cele szkolenia / umiejętności:</p> <p>Uczestnicy uczyć się rozumieć i oceniać kryteria dotyczące kondycji zwierząt gospodarskich, opracowane w ramach projektu AWARE na potrzeby kontroli dobrostanu zwierząt. Za pomocą tych kryteriów uczestnicy uczyć się rozpoznawać prawidłowy stan zwierząt gospodarskich i wszelkie odchylenia od normy. Są zaznajomieni z odnośną dokumentacją dotyczącą grup zwierząt: dużych i małych przeżuwaczy, świń, drobiu mięsnego i kur niosek oraz potrafią zastosować ją w codziennej pracy.</p>	
<p>Typ szkolenia: e-learning</p> <p>Treści i umiejętności nauczane w tym bloku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentacja kryteriów opartych na zasobach (warunki utrzymania) i dotyczących kondycji samych zwierząt, zalecanych w projekcie AWARE • ocena stanu prawidłowego oraz odchylenia u różnych gatunków zwierząt, na podstawie obu typów kryteriów • prezentacja dokumentów AWARE opracowanych dla klas zwierząt: dużych i małych przeżuwaczy, świń, drobiu mięsnego oraz kur niosek • umiejętność refleksji nad kryteriami dotyczącymi oceny kondycji zwierząt oraz ich wpływem na własną postawę uczestnika • umiejętność przeniesienia zasad oceny kondycji zwierząt na inne gatunki i nowe sytuacje kontrolne 	<p>Przewidywany czas na samokształcenie:</p> <p>10 godz.</p>
<p>Egzamin: egzamin on-line (elektroniczny); zaliczenie daje 40% z puli punktów warunkujących zakwalifikowanie się do uczestnictwa w kursie stacjonarnym</p> <p>Wymagania egzaminacyjne: Uczestnicy powinni wykazać następujące umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gruntowna znajomość kryteriów stosowanych w kontroli dobrostanu zwierząt w gospodarstwach ekologicznych, zgodnie z zaleceniami projektu AWARE • praktyczna znajomość stanu prawidłowego oraz odchylenia od norm w przypadku różnych klas zwierząt • podstawowa znajomość dokumentacji kontrolnej AWARE • umiejętność stosowania kryteriów oceny dobrostanu w odniesieniu do innych gatunków i w różnych sytuacjach w gospodarstwach 	<p>Test przygotowujący do egzaminu końcowego, nie podlegający punktacji</p> <p>Test wielokrotnego wyboru</p>

wymogi wstępne : 1 rok pracy jako inspektor rolnictwa ekologicznego ukończenie e-modułów 1 do 3	zalecane kwalifikacje wstępne: doświadczenie w kontroli ekologicznej produkcji zwierzęcej
język: niemiecki, angielski, polski lub włoski	podmiot odpowiedzialny za ten moduł: GfRS i pozostali partnerzy projektu
dostępność: nieograniczona	czas trwania: zalecany: 1 tydzień
maksymalna liczba prób: nie więcej niż 3 próby zaliczenia on-line	zalecany segment szkolenia: obligatoryjny kurs wprowadzający
maksymalna liczba uczestników: bez ograniczeń	

Uwagi / Miejsce do ewentualnego zamieszczenia innych ważnych informacji

E-learning Moduł 5

Tytuł modułu: Kontrola dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym	
<p>Cele szkolenia / umiejętności: Uczestnicy wiedzą, jak przygotować się do kontroli dobrostanu zwierząt i jakie elementy wyposażenia są im potrzebne. Są świadomi aspektów higieny oraz zdrowia i bezpieczeństwa, które należy mieć na uwadze podczas inspekcji. W oparciu o tę wiedzę mogą właściwie zaplanować inspekcję i przygotować sprzęt potrzebny do kontroli w budynku inwentarskim. Po inspekcji są w stanie krytycznie przeanalizować jej przebieg i nabyte doświadczenie.</p>	
<p>Typ szkolenia: e-learning</p> <p>Treści i umiejętności nauczane w tym bloku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znajomość etapów przygotowawczych, które należy podjąć przed eko-rolniczą kontrolą dobrostanu zwierząt • wiedza na temat sprzętu i materiałów niezbędnych do eko-rolniczej kontroli dobrostanu zwierząt • znajomość wymagań dotyczących higieny w budynkach inwentarskich • znajomość wymagań dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa podczas eko-rolniczej kontroli dobrostanu zwierząt • przykładowe omówienie postępowania kontrolnego dla określonego typu gospodarstwa • umiejętność opracowywania rozwiązań dla skomplikowanych zadań kontrolnych, do zrealizowania w określonych sytuacjach • refleksja nad własnymi działaniami uczestnika podczas inspekcji 	<p>Przewidywany czas na samokształcenie:</p> <p>4 godz.</p>
<p>Egzamin: egzamin on-line (elektroniczny); zaliczenie daje 15% z puli punktów warunkujących zakwalifikowanie się do uczestnictwa w kursie stacjonarnym</p> <p>Wymagania egzaminacyjne: Uczestnicy powinni wykazać następujące umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znajomość etapów przygotowawczych, które należy podjąć przed eko-rolniczą kontrolą dobrostanu zwierząt • wiedza na temat sprzętu i materiałów niezbędnych do eko-rolniczej kontroli dobrostanu zwierząt • znajomość wymagań dotyczących higieny w budynkach inwentarskich • znajomość wymagań dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa • samodzielna identyfikacja czynników ryzyka, stanowiących potencjalne zagrożenie dla dobrostanu zwierząt 	<p>Test przygotowujący do egzaminu końcowego, nie podlegający punktacji</p> <p>Test wielokrotnego wyboru</p>

wymogi wstępne : 1 rok pracy jako inspektor rolnictwa ekologicznego ukończenie e-modułów 1 do 4	zalecane kwalifikacje wstępne: doświadczenie w kontroli ekologicznej produkcji zwierzęcej
język: niemiecki, angielski, polski lub włoski	podmiot odpowiedzialny za ten moduł: GfRS i pozostali partnerzy projektu
dostępność: nieograniczona	czas trwania: zalecany: 1 tydzień
maksymalna liczba prób: nie więcej niż 3 próby zaliczenia on-line	zalecany segment szkolenia: obligatoryjny kurs wprowadzający
maksymalna liczba uczestników: bez ograniczeń	

Uwagi / Miejsce do ewentualnego zamieszczenia innych ważnych informacji

Moduł 6: Szkolenie stacjonarne – wprowadzenie

<p>Organizatorzy: GfRS i pozostali partnerzy projektu</p> <p>Tytuł modułu: Wprowadzenie do kontroli dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym; motywacja i uwrażliwienie na kontrolę kondycji zwierząt</p>	<p>Planowany czas trwania: 2 godz.</p>
--	--

<p>Cele szkolenia / umiejętności:</p> <p>Uczestnicy doceniają znaczenie kontroli dotyczących kondycji zwierząt. Rozumieją, że standardy chowu i utrzymania zwierząt podlegają stałej rewizji, i że producenci muszą przestrzegać odnośnych wymogów prawnych oraz, o ile stosowne, standardów stowarzyszeń eko-rolniczych.</p> <p>Zdają sobie sprawę, że konsumenci ufają, iż zwierzęta są utrzymywane w odpowiednich warunkach, ale to zaufanie można szybko utracić poprzez negatywne doniesienia (tzw. hejt), nawet jeśli owe informacje są przerysowane, np. przez organizacje zajmujące się prawami zwierząt. Uczestnicy uczą się, że podczas obserwacji i oceny zwierząt muszą brać pod uwagę ten aspekt. Są przygotowani, by prowadzić kontrole dobrostanu przy czynnym udziale gospodarzy.</p>	<p>Rozkład czasu:</p> <p>Szkolenie stacjonarne: 2 godz.</p> <p>Samokształcenie: nie dotyczy</p>
--	--

<p>Typ szkolenia: stacjonarne</p> <p>Treści i umiejętności nauczane w tym bloku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kluczowe wymogi regulacji prawnych i, w stosownych przypadkach, standardów stowarzyszeń eko-rolniczych • zmiana społecznego podejścia, aspekty etyki zwierzęcej • przykłady raportów dot. przypadków karygodnych, kompromitujące dowody z włamań do budynków inwentarskich • przykłady, jak poszerzyć świadomość rolników na temat przyczyn problemów 	<p>Zakres merytoryczny modułu</p>
<p>Egzamin: egzamin ustny; zaliczenie daje 10% z puli punktów warunkujących ukończenie kursu i uzyskanie odnośnego zaświadczenia</p> <p>Wymagania egzaminacyjne: Uczestnicy powinni wykazać następujące umiejętności:</p> <p>Uzasadnić znaczenie kontrolowania kondycji zwierząt (wskaźniki bezpośrednie) w gospodarstwach ekologicznych.</p>	

<p>wymogi wstępne :</p> <p>1 rok pracy jako inspektor rolnictwa ekologicznego zaliczony test e-learningowy</p>	<p>zalecane kwalifikacje wstępne:</p> <p>doświadczenie w kontroli ekologicznej produkcji zwierzęcej zaliczony test e-learningowy</p>
---	---

język: niemiecki, angielski, polski lub włoski	podmiot odpowiedzialny za ten moduł: GfRS i pozostali partnerzy projektu
częstotliwość: raz w roku	czas trwania: 2 godziny
maksymalna liczba prób: nie więcej niż 3 próby zaliczenia modułu	zalecany segment szkolenia: zaliczony test e-learningowy
maksymalna liczba uczestników: 15	pozostałe podmioty odpowiedzialne za moduł: -----

Uwagi / Miejsce do ewentualnego zamieszczenia innych ważnych informacji

Moduł 7: Szkolenie stacjonarne – duże przeźuwacze

<p>Organizatorzy: GfRS i pozostali partnerzy projektu</p> <p>Tytuł modułu: Wprowadzenie do kontroli dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym: duże przeźuwacze</p>	<p>Przewidziana liczba godzin: 7</p>
<p>Cele szkolenia / umiejętności:</p> <p>Uczestnicy zapoznają się ze wskaźnikami oceny dotyczącymi bezpośrednio kondycji zwierząt oraz ze wskaźnikami technicznymi, dotyczącymi warunków utrzymania (tzw. zasobów). Dowiadują się, jakie dokumenty odnoszące się do dobrostanu zwierząt muszą być sprawdzane w przypadku dużych przeźuwaczy, niezależnie od ich wieku i celu produkcji. Uczą się, dlaczego te wskaźniki i zapisy muszą zostać zweryfikowane. Dowiadują się, jaką liczbę zwierząt należy objąć inspekcją. Uczą się właściwego przebiegu kontroli w oborze (procedura). Potrafią prawidłowo ocenić wskaźniki dobrostanu.</p>	<p>Rozkład czasu:</p> <p>Szkolenie stacjonarne: 6 godz.</p> <p>Samokształcenie: 1 godz.</p>
<p>Typ szkolenia: stacjonarne</p> <p>Treści i umiejętności nauczane w tym bloku:</p> <p>Część teoretyczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskaźniki kondycji zwierząt wykorzystywane podczas inspekcji • wskaźniki techniczne (zasoby) wykorzystywane podczas inspekcji • dokumenty powiązane z dobrostanem zwierząt, wykorzystywane podczas inspekcji, np. liczba komórek somatycznych w mleku, śmiertelność w różnych grupach wiekowych • ważność (istotność) poszczególnych wskaźników i dokumentów dla oceny dobrostanu zwierząt • wielkość próbki losowej (liczebność grupy) do szczegółowego oglądu zwierząt • sprzęt potrzebny do przeprowadzenia kontroli <p>Część praktyczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • procedura kontroli w oborze pod kątem higieny, zdrowia i bezpieczeństwa oraz stresu wśród zwierząt • identyfikacja oraz ocena wskaźników podlegających sprawdzeniu w oborze • sprawdzanie wyposażenia obory, poidel, koryt, ściółki, oświetlenia, etc. • ocena zwierząt w ruchu, pod kątem występowania kulawizny • stan odżywienia na podstawie oceny punktowej kondycji ciała (BCS) • ocena stanu czystości zwierząt • odnotowanie liczby zwierząt wykazujących urazy, obrażenia, technopatie, schorzenia, choroby • ustalenie, czy chore lub ranne zwierzęta zostały poddane leczeniu • przedyskutowanie w grupie ustaleń z kontroli 	<p>Zakres merytoryczny modułu</p>
<p>Egzamin: ustny. Jeśli do oceny losowo przypadła ww. klasa zwierząt – zaliczenie</p>	

daje 90% z puli punktów warunkujących ukończenie kursu i uzyskanie odnośnego zaświadczenia	
Wymagania egzaminacyjne: Uczestnicy znają wskaźniki i dokumenty, które należy sprawdzać podczas kontroli dobrostanu dużych przeżuwaczy w gospodarstwie. Są pewni swojej oceny wskaźników. Potrafią przeprowadzić praktyczną inspekcję w oborze.	

wymogi wstępne : 1 rok pracy jako inspektor rolnictwa ekologicznego zaliczony test e-learningowy zaliczenie stacjonarnego modułu 6	zalecane kwalifikacje wstępne: doświadczenie w kontroli ekologicznej produkcji zwierzęcej zaliczony test e-learningowy
język: niemiecki, angielski, polski lub włoski	podmiot odpowiedzialny za ten moduł: GfRS i pozostali partnerzy projektu
częstotliwość: raz w roku	czas trwania: 7 godzin
maksymalna liczba prób: nie więcej niż 3 próby zaliczenia modułu	zalecany segment szkolenia: zaliczony test e-learningowy
maksymalna liczba uczestników: 15	pozostałe podmioty odpowiedzialne za moduł: -----

Uwagi / Miejsce do ewentualnego zamieszczenia innych ważnych informacji

Moduł 8: Szkolenie stacjonarne – małe przeźuwacze

Organizatorzy: GfRS i pozostali partnerzy projektu Tytuł modułu: Wprowadzenie do kontroli dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym: małe przeźuwacze	Przewidziana liczba godzin: 5
--	-------------------------------

Cele szkolenia / umiejętności: Uczestnicy zapoznają się ze wskaźnikami oceny dotyczącymi bezpośrednio kondycji zwierząt oraz ze wskaźnikami technicznymi, dotyczącymi warunków utrzymania (tzw. zasobów). Dowiadują się, jakie dokumenty odnoszące się do dobrostanu zwierząt muszą być sprawdzane w przypadku małych przeźuwaczy, niezależnie od ich wieku i celu produkcji. Uczą się, dlaczego te wskaźniki i zapisy muszą zostać zweryfikowane. Dowiadują się, jaką liczbę zwierząt należy objąć inspekcją. Uczą się właściwego przebiegu kontroli w oborze (procedura). Potrafią prawidłowo ocenić wskaźniki dobrostanu.	Rozkład czasu: Szkolenie stacjonarne: 4 godz. Samokształcenie: 1 godz.
--	---

Typ szkolenia: stacjonarne Treści i umiejętności nauczane w tym bloku: Część teoretyczna <ul style="list-style-type: none">• wskaźniki kondycji zwierząt wykorzystywane podczas inspekcji• wskaźniki techniczne (zasoby) wykorzystywane podczas inspekcji• dokumenty powiązane z dobrostanem zwierząt, wykorzystywane podczas inspekcji, np. śmiertelność w różnych grupach wiekowych• ważność (istotność) poszczególnych wskaźników i dokumentów dla oceny dobrostanu zwierząt• wielkość próbki losowej (liczebność grupy) do szczegółowego oglądu zwierząt• sprzęt potrzebny do przeprowadzenia kontroli Część praktyczna <ul style="list-style-type: none">• procedura kontroli w oborze pod kątem higieny, zdrowia i bezpieczeństwa oraz stresu wśród zwierząt• identyfikacja oraz ocena wskaźników podlegających sprawdzeniu w oborze• sprawdzanie wyposażenia obory, poidel, koryt, ściółki, oświetlenia, etc.• ocena zwierząt w ruchu, pod kątem występowania kulawizny• stan odżywienia zwierząt na podstawie oceny punktowej kondycji ciała (BCS)• w przypadku owiec – skalowana ocena stanu czystości zwierząt (w punktach)• sprawdzanie stanu skóry, a w przypadku owiec – czy były strzyżone• odnotowanie liczby zwierząt wykazujących urazy, obrażenia, technopatie, schorzenia, choroby• ustalenie, czy chore lub ranne zwierzęta zostały poddane leczeniu• przedyskutowanie w grupie ustaleń z kontroli	Zakres merytoryczny modułu
---	----------------------------

<p>Egzamin: ustny. Jeśli do oceny losowo przypadła ww. klasa zwierząt – zaliczenie daje 90% z puli punktów warunkujących ukończenie kursu i uzyskanie odnośnego zaświadczenia</p> <p>Wymagania egzaminacyjne: Uczestnicy znają wskaźniki i dokumenty, które należy sprawdzać podczas kontroli dobrostanu małych przeżuwaczy w gospodarstwie. Są pewni swojej oceny wskaźników. Potrafią przeprowadzić praktyczną inspekcję w oborze.</p>	
--	--

<p>wymogi wstępne : 1 rok pracy jako inspektor rolnictwa ekologicznego zaliczony test e-learningowy zaliczenie stacjonarnego modułu 6</p>	<p>zalecane kwalifikacje wstępne: doświadczenie w kontroli ekologicznej produkcji zwierzęcej zaliczony test e-learningowy</p>
<p>język: niemiecki, angielski, polski lub włoski</p>	<p>podmiot odpowiedzialny za ten moduł: GfRS i pozostali partnerzy projektu</p>
<p>częstotliwość: raz w roku</p>	<p>czas trwania: 5 godzin</p>
<p>maksymalna liczba prób: nie więcej niż 3 próby zaliczenia modułu</p>	<p>zalecany segment szkolenia: zaliczony test e-learningowy</p>
<p>maksymalna liczba uczestników: 15</p>	<p>pozostałe podmioty odpowiedzialne za moduł: -----</p>

<p>Uwagi / Miejsce do ewentualnego zamieszczenia innych ważnych informacji</p>

Moduł 9: Szkolenie stacjonarne – trzoda chlewna

Organizatorzy: GfRS i pozostali partnerzy projektu Tytuł modułu: Wprowadzenie do kontroli dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym: trzoda chlewna	Przewidziana liczba godzin: 7
--	-------------------------------

Cele szkolenia / umiejętności: Uczestnicy zapoznają się ze wskaźnikami oceny dotyczącymi bezpośrednio kondycji zwierząt oraz ze wskaźnikami technicznymi, dotyczącymi warunków utrzymania (tzw. zasobów). Dowiadują się, jakie dokumenty odnoszące się do dobrostanu zwierząt muszą być sprawdzane w przypadku świń, niezależnie od ich kategorii wiekowej i celu produkcji. Uczą się, dlaczego te wskaźniki i zapisy muszą zostać zweryfikowane. Dowiadują się, jaką liczbę zwierząt należy objąć inspekcją. Uczą się właściwego przebiegu kontroli w chlewni (procedura). Potrafią prawidłowo oceniać wskaźniki dobrostanu.	Rozkład czasu: Szkolenie stacjonarne: 6 godz. Samokształcenie: 1 godz.
---	---

Typ szkolenia: stacjonarne Treści i umiejętności nauczane w tym bloku: Część teoretyczna <ul style="list-style-type: none">• wskaźniki kondycji zwierząt wykorzystywane podczas inspekcji• wskaźniki techniczne (zasoby) wykorzystywane podczas inspekcji• dokumenty powiązane z dobrostanem zwierząt, wykorzystywane podczas inspekcji, np. dokumenty poubojowe, śmiertelność w różnych grupach wiekowych• ważność (istotność) poszczególnych wskaźników i dokumentów dla oceny dobrostanu zwierząt• wielkość próbki losowej (liczebność grupy) do szczegółowego oglądu zwierząt• sprzęt potrzebny do przeprowadzenia kontroli Część praktyczna <ul style="list-style-type: none">• procedura kontroli w chlewni pod kątem higieny, zdrowia i bezpieczeństwa oraz stresu wśród zwierząt• identyfikacja oraz ocena wskaźników podlegających sprawdzeniu w chlewni• sprawdzanie wyposażenia chlewni, poidel, koryt, ściółki, oświetlenia, etc.• ocena zwierząt w trakcie ruchu, pod kątem występowania kulawizny• stan odżywienia na podstawie oceny punktowej kondycji ciała (BCS)• odnotowanie liczby zwierząt wykazujących urazy, obrażenia, technopatie, schorzenia, choroby• ustalenie, czy chore lub ranne zwierzęta zostały poddane leczeniu• przedyskutowanie w grupie ustaleń z kontroli	Zakres merytoryczny modułu
---	----------------------------

<p>Egzamin: ustny. Jeśli do oceny losowo przypadła ww. klasa zwierząt – zaliczenie daje 90% z puli punktów warunkujących ukończenie kursu i uzyskanie odnośnego zaświadczenia</p> <p>Wymagania egzaminacyjne: Uczestnicy znają wskaźniki i dokumenty, które należy sprawdzić podczas kontroli dobrostanu trzody chlewnej w gospodarstwie. Są pewni swojej oceny wskaźników. Potrafią przeprowadzić praktyczną inspekcję w chlewni.</p>	
--	--

<p>wymogi wstępne : 1 rok pracy jako inspektor rolnictwa ekologicznego zaliczony test e-learningowy zaliczenie stacjonarnego modułu 6</p>	<p>zalecane kwalifikacje wstępne: doświadczenie w kontroli ekologicznej produkcji zwierzęcej zaliczony test e-learningowy</p>
<p>język: niemiecki, angielski, polski lub włoski</p>	<p>podmiot odpowiedzialny za ten moduł: GfRS i pozostali partnerzy projektu</p>
<p>częstotliwość: raz w roku</p>	<p>czas trwania: 7 godzin</p>
<p>maksymalna liczba prób: nie więcej niż 3 próby zaliczenia modułu</p>	<p>zalecany segment szkolenia: zaliczony test e-learningowy</p>
<p>maksymalna liczba uczestników: 15</p>	<p>pozostałe podmioty odpowiedzialne za moduł: -----</p>

<p>Uwagi / Miejsce do ewentualnego zamieszczenia innych ważnych informacji</p>

Moduł 10: Szkolenie stacjonarne – kury nioski

<p>Organizatorzy: GfRS i pozostali partnerzy projektu</p> <p>Tytuł modułu: Wprowadzenie do kontroli dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym: kury nioski</p>	<p>Przewidziana liczba godzin: 6</p>
<p>Cele szkolenia / umiejętności:</p> <p>Uczestnicy zapoznają się ze wskaźnikami oceny dotyczącymi bezpośrednio kondycji zwierząt oraz ze wskaźnikami technicznymi, dotyczącymi warunków utrzymania (tzw. zasobów). Dowiadują się, jakie dokumenty odnoszące się do dobrostanu zwierząt muszą być sprawdzane w przypadku kur niosek. Uczą się, dlaczego te wskaźniki i zapisy muszą zostać zweryfikowane. Dowiadują się, jaką liczbę ptaków należy objąć inspekcją. Uczą się właściwego przebiegu kontroli w kurniku (procedura). Potrafią prawidłowo oceniać wskaźniki dobrostanu.</p>	<p>Rozkład czasu:</p> <p>Szkolenie stacjonarne: 5 godz.</p> <p>Samokształcenie: 1 godz.</p>
<p>Typ szkolenia: stacjonarne</p> <p>Treści i umiejętności nauczane w tym bloku:</p> <p>Część teoretyczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskaźniki kondycji zwierząt wykorzystywane podczas inspekcji • wskaźniki techniczne (dot. zasobów) wykorzystywane podczas inspekcji • dokumenty powiązane z dobrostanem zwierząt, wykorzystywane podczas inspekcji, np. dokumenty poubojowe, śmiertelność • ważność (istotność) poszczególnych wskaźników i dokumentów dla oceny dobrostanu zwierząt • wielkość próbki losowej (liczebność grupy) do szczegółowego oglądu zwierząt • sprzęt potrzebny do przeprowadzenia kontroli <p>Część praktyczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • procedura kontroli w kurniku pod kątem higieny, zdrowia i bezpieczeństwa oraz stresu wśród zwierząt • identyfikacja oraz ocena wskaźników podlegających sprawdzeniu w kurniku • sprawdzanie wyposażenia kurnika, poideł, podajników paszy, ściółki, oświetlenia, dostępu do wybiegów, etc. • kontrola ptaków pod kątem oznak wydziobywania piór; jeśli występuje – ocenić w jakim stopniu • odnotowanie liczby zwierząt wykazujących obrażenia lub schorzenia • liczba kur schwytanych (do szczegółowej obserwacji) • liczba kur poddanych szczegółowej kontroli pod kątem upierzenia, objawów schorzeń, uszkodzeń mostka oraz stóp • ustalenie, czy chore lub ranne zwierzęta zostały poddane leczeniu • przedyskutowanie w grupie ustaleń z kontroli 	<p>Zakres merytoryczny modułu</p>

<p>Egzamin: ustny. Jeśli do oceny losowo przypadła ww. klasa zwierząt – zaliczenie daje 90% z puli punktów warunkujących ukończenie kursu i uzyskanie odnośnego zaświadczenia</p> <p>Wymagania egzaminacyjne: Uczestnicy znają wskaźniki i dokumenty, które należy sprawdzać podczas kontroli dobrostanu kur niosek w gospodarstwie. Są pewni swojej oceny wskaźników. Potrafią przeprowadzić praktyczną inspekcję w kurniku.</p>	
---	--

<p>wymogi wstępne : 1 rok pracy jako inspektor rolnictwa ekologicznego zaliczony test e-learningowy zaliczenie stacjonarnego modułu 6</p>	<p>zalecane kwalifikacje wstępne: doświadczenie w kontroli ekologicznej produkcji zwierzęcej zaliczony test e-learningowy</p>
<p>język: niemiecki, angielski, polski lub włoski</p>	<p>podmiot odpowiedzialny za ten moduł: GfRS i pozostali partnerzy projektu</p>
<p>częstotliwość: raz w roku</p>	<p>czas trwania: 6 godzin</p>
<p>maksymalna liczba prób: nie więcej niż 3 próby zaliczenia modułu</p>	<p>zalecany segment szkolenia: zaliczony test e-learningowy</p>
<p>maksymalna liczba uczestników: 15</p>	<p>pozostałe podmioty odpowiedzialne za moduł: -----</p>

<p>Uwagi / Miejsce do ewentualnego zamieszczenia innych ważnych informacji</p>

Moduł 11: Szkolenie stacjonarne – drób przeznaczony do tuczu

Organizatorzy: GfRS i pozostali partnerzy projektu Tytuł modułu: Wprowadzenie do kontroli dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym: broilery, indyki	Przewidziana liczba godzin: 4
--	-------------------------------

Cele szkolenia / umiejętności: Uczestnicy zapoznają się ze wskaźnikami oceny dotyczącymi bezpośrednio kondycji zwierząt oraz ze wskaźnikami technicznymi, dotyczącymi warunków utrzymania (tzw. zasobów). Dowiadują się, jakie dokumenty odnoszące się do dobrostanu zwierząt muszą być sprawdzane w przypadku drobiu mięsnego. Uczą się, dlaczego owe wskaźniki i zapisy muszą zostać zweryfikowane. Dowiadują się, jaką liczbę ptaków należy objąć inspekcją. Uczą się właściwego przebiegu kontroli w budynku inwentarskim (procedura kontroli). Potrafią prawidłowo oceniać wskaźniki dobrostanu.	Rozkład czasu: Szkolenie stacjonarne: 3 godz. Samokształcenie: 1 godz.
---	---

Typ szkolenia: stacjonarne Treści i umiejętności nauczane w tym bloku: Część teoretyczna <ul style="list-style-type: none">• wskaźniki kondycji zwierząt wykorzystywane podczas inspekcji• wskaźniki techniczne (dot. zasobów) wykorzystywane podczas inspekcji• dokumenty powiązane z dobrostanem zwierząt, wykorzystywane podczas inspekcji, np. dokumenty poubojowe, śmiertelność• ważność (istotność) poszczególnych wskaźników i dokumentów dla oceny dobrostanu zwierząt• wielkość próbki losowej (liczebność grupy) do szczegółowego oglądu ptaków• sprzęt potrzebny do przeprowadzenia kontroli Część praktyczna <ul style="list-style-type: none">• procedura kontroli w kurniku pod kątem higieny, zdrowia i bezpieczeństwa oraz stresu wśród zwierząt• identyfikacja oraz ocena wskaźników podlegających sprawdzeniu w kurniku• sprawdzanie wyposażenia kurnika, poideł, podajników paszy, ściółki, oświetlenia, dostępu do wybiegów, etc.• w przypadku indyków - kontrola pod kątem ewentualnego wydziobywania piór; jeśli są oznaki – ocena skali ww.problemu• ocena czystości/zabrudzenia upierzenia• ocena ruchliwości ptaków• sprawdzenie jednorodności stada, liczba ptaków niedorośniętych• odnotowanie liczby zwierząt wykazujących obrażenia lub schorzenia• w przypadku broilerów – liczba ptaków schwytych (do szczegółowej	Zakres merytoryczny modułu
---	----------------------------

<p>obserwacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> • w przypadku broilerów – liczba ptaków poddanych szczegółowej kontroli pod kątem upierzenia, objawów schorzeń, uszkodzeń głowy, mostka lub stóp • ustalenie, czy chore lub ranne zwierzęta zostały poddane leczeniu • przedyskutowanie w grupie ustaleń z kontroli 	
<p>Egzamin: ustny. Jeśli do oceny losowo przypadła ww. klasa zwierząt – zaliczenie daje 90% z puli punktów warunkujących ukończenie kursu i uzyskanie odnośnego zaświadczenia</p> <p>Wymagania egzaminacyjne: Uczestnicy znają wskaźniki i dokumenty, które należy sprawdzać podczas kontroli dobrostanu drobiu mięsnego w gospodarstwie. Są pewni swojej oceny wskaźników. Potrafią przeprowadzić praktyczną inspekcję w kurniku.</p>	

<p>wymogi wstępne : 1 rok pracy jako inspektor rolnictwa ekologicznego zaliczony test e-learningowy zaliczenie stacjonarnego modułu 6</p>	<p>zalecane kwalifikacje wstępne: doświadczenie w kontroli ekologicznej produkcji zwierzęcej zaliczony test e-learningowy</p>
<p>język: niemiecki, angielski, polski lub włoski</p>	<p>podmiot odpowiedzialny za ten moduł: GfRS i pozostali partnerzy projektu</p>
<p>częstotliwość: raz w roku</p>	<p>czas trwania: 4 godzin</p>
<p>maksymalna liczba prób: nie więcej niż 3 próby zaliczenia modułu</p>	<p>zalecany segment szkolenia: zaliczony test e-learningowy</p>
<p>maksymalna liczba uczestników: 15</p>	<p>pozostałe podmioty odpowiedzialne za moduł: -----</p>

<p>Uwagi / Miejsce do ewentualnego zamieszczenia innych ważnych informacji</p>

Moduł 12: Wprowadzenie do kontroli dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym – forum dyskusyjne

Organizatorzy: GfRS i pozostali partnerzy projektu	Przewidziana liczba godzin: 5
Tytuł modułu: Kontrola dobrostanu zwierząt w rolnictwie ekologicznym – forum dyskusyjne	

Cele szkolenia / umiejętności: Poznanie się wzajemnie uczestników Podsumowanie programu i przebiegu szkolenia Wymiana doświadczeń Ocena treści programowych szkolenia	Rozkład czasu: Szkolenie stacjonarne 5 godz.
--	---

Typ szkolenia: seminarium w sali Treści i umiejętności nauczane w ramach niniejszej sesji: Zwięzłe prezentacje uczestników Przemyślenia dotyczące nabytej wiedzy oraz umiejętności w części praktycznej Odpowiedzi na pytania ze strony uczestników Omówienie doświadczeń nabytych w poszczególnych dniach inspekcji Opinie uczestników (informacje zwrotne) Ocena szkolenia np. z wykorzystaniem “modelu sieci rybackiej”	Zakres merytoryczny modułu
Egzamin: nie dotyczy	

wymogi wstępne : 1 rok pracy jako inspektor rolnictwa ekologicznego zaliczony test e-learningowy zaliczenie stacjonarnego modułu 6	zalecane kwalifikacje wstępne: doświadczenie w kontroli ekologicznej produkcji zwierzęcej zaliczony test e-learningowy
język: niemiecki, angielski, polski lub włoski	podmiot odpowiedzialny za ten moduł: GfRS i pozostali partnerzy projektu
częstotliwość: raz w roku	czas trwania: 5 godzin
maksymalna liczba prób: nie dotyczy	zalecany segment szkolenia: zaliczony test e-learningowy
maksymalna liczba uczestników: 15	pozostałe podmioty odpowiedzialne za moduł: -----

Uwagi / Miejsce do ewentualnego zamieszczenia innych ważnych informacji
